

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΛΟΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ Ι

Ενότητα 12. Κανόνες διαιτησίας

Γαλαζούλας Χρήστος

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Κανόνες διαιτησίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα ενότητας

1. Κανόνας 1ος: Το άθλημα
2. Κανόνας 2ος: Διαστάσεις και εξοπλισμός
3. Κανόνας 3ος: Διαιτητές, κριτές, κομισάριοι και τα καθήκοντά τους
4. Κανόνας 4ος: Ομάδες
5. Κανόνας 5ος: Οι κανονισμοί του αθλήματος
6. Κανόνας 6ος: Παραβάσεις
7. Κανόνας 7ος: Σφάλματα
8. Κανόνας 8ος: Γενικές διατάξεις

Σκοποί ενότητας

- Η παρουσίαση των κανονισμών στο άθλημα της καλαθοσφαίρισης

Το άθλημα

- ✓ Το άθλημα της καλαθοσφαίρισης παίζεται από δύο (2) ομάδες, των πέντε (5) παικτών η κάθε μία. Ο σκοπός της κάθε ομάδας είναι να πετύχει καλάθι σε βάρος της αντίπαλης και να την παρεμποδίσει να αποκτήσει τον έλεγχο της μπάλας ή να πετύχει καλάθι
- ✓ Η ομάδα που θα πετύχει τον μεγαλύτερο αριθμό πόντων στο τέλος του αγωνιστικού χρόνου των 4 περιόδων ή, αν χρειαστεί κάθε επιπλέον περιόδου, θα είναι η νικήτρια του παιχνιδιού

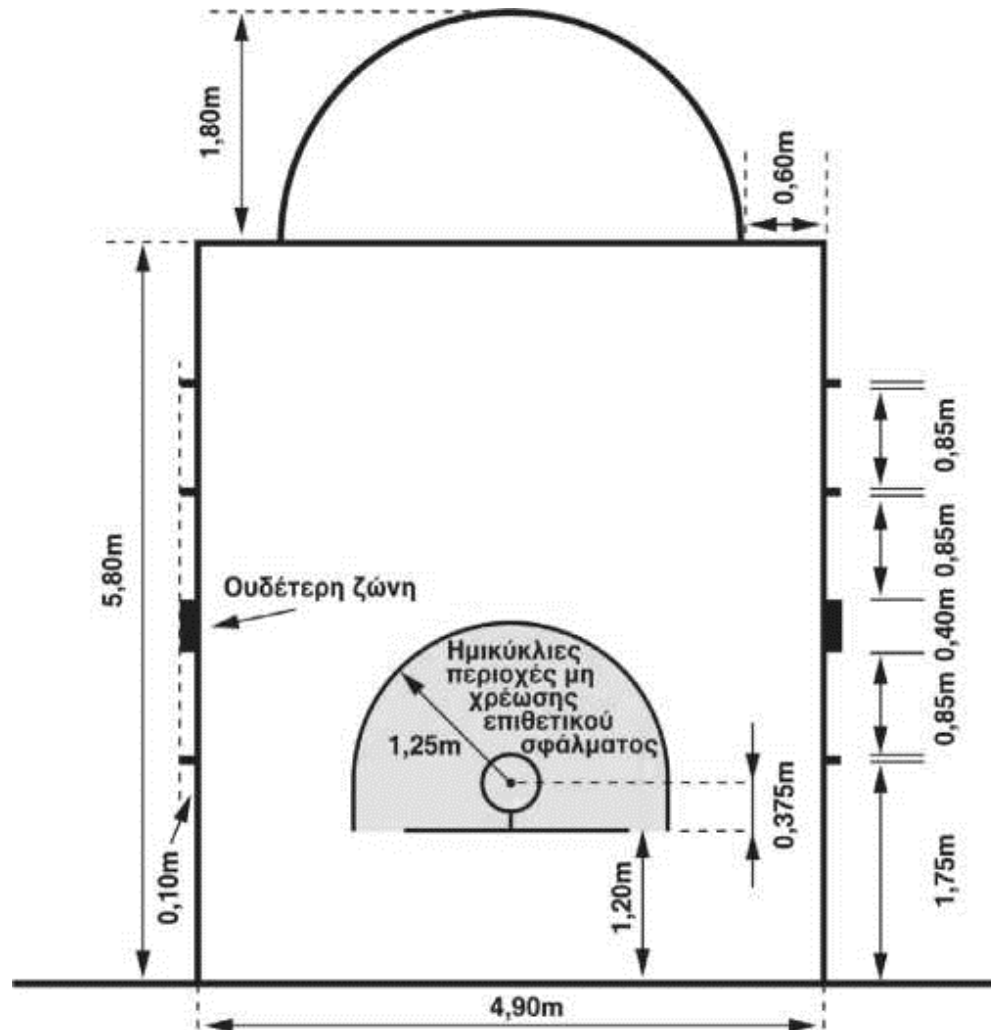

Διαστάσεις και εξοπλισμός

- ✓ Ο αγωνιστικός χώρος του γηπέδου θα πρέπει να είναι επίπεδος, ελεύθερος εμποδίων και οι διαστάσεις του σε όλες τις διοργανώσεις τις F.I.B.A. πρέπει να είναι 28 μέτρα μήκος και 15 μέτρα πλάτος
- ✓ Σε όλους τους άλλους αγώνες, οι Εθνικές Ομοσπονδίες μπορούν να επιτρέψουν τη διεξαγωγή αγώνων και σε γήπεδα διαστάσεων, μήκους 26 μέτρων και πλάτους 14 μέτρων. Όλες αυτές οι διαστάσεις υπολογίζονται από την εσωτερική πλευρά των οριακών γραμμών (σχ. 1)
- ✓ Στα κλειστά γήπεδα η οροφή πρέπει να είναι τουλάχιστον στα 7 μέτρα
- ✓ Οι γραμμές δεν αποτελούν μέρος του αγωνιστικού χώρου

Διαστάσεις ρακέτας

Η μπάλα

- Η περιοχή του καλαθιού τριών πόντων μιας ομάδας βρίσκεται σε απόσταση 6.75 μέτρων από το σημείο της ορθής προβολής του κέντρου του αντιπάλου καλαθιού. Η απόσταση του σημείου αυτού, από την εσωτερική άκρη του μέσου της τελικής γραμμής, θα πρέπει να είναι μήκους 1,575 μέτρων
- ✓ Η μπάλα θα πρέπει να είναι σφαιρική, πορτοκαλί απόχρωσης, με τις 8 φολίδες και τις μαύρες ραφές
- ✓ Η εξωτερική επιφάνειά της θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από δέρμα, συνθετικό δέρμα, ελαστικό ή συνθετικό υλικό
- ✓ Η μπάλα θα πρέπει όταν πέφτει από ύψος – περίπου – 1.80 μέτρων στο δάπεδο του αγωνιστικού χώρου υπολογισμένο από το κάτω μέρος της, να αναπηδά σε ύψος 1.20 έως 1.40 μέτρα
- ✓ Η περιφέρεια της μπάλας δεν είναι μικρότερη από 74.9 ούτε μεγαλύτερη από 78 εκατοστά (μέγεθος 7). Το βάρος δεν είναι λιγότερο από 567 γραμμάρια, ούτε περισσότερο από 650 γραμμάρια

Το χρονόμετρο ξεκινά

- Το ρολόι του αγώνα πρέπει να αρχίζει, όταν:
 - Στη διάρκεια αναπήδησης, η μπάλα αγγιχτεί νόμιμα από έναν εκ των δύο συμμετεχόντων στην αναπήδηση
 - Μετά από ανεπιτυχή ελεύθερη βολή και ενώ η μπάλα παραμένει ζωντανή, αυτή αγγίζει έναν παίκτη στον αγωνιστικό χώρο
 - Σε επαναφορά, η μπάλα αγγίζει έναν παίκτη στον αγωνιστικό χώρο

Το χρονόμετρο σταματά

- Το ρολόι του αγώνα πρέπει να σταματά, όταν:
 - Τελειώσει ο αγωνιστικός χρόνος για μία περίοδο ή μία παράταση
 - Ένας διαιτητής σφυρίξει, ενώ η μπάλα είναι ζωντανή
 - Ηχήσει η συσκευή των 24 δευτερολέπτων, ενώ η μπάλα είναι ζωντανή
 - Μπει καλάθι σε βάρος της ομάδας, η οποία έχει ζητήσει ένα time out
 - Μπει καλάθι στα τελευταία δύο (2) λεπτά της 4ης περιόδου και κάθε παράτασης

Οι ομάδες

- Με τον όρο ομάδα εννοούμε όσους θα έχουν το δικαίωμα να κάθονται στον πάγκο της ομάδας τους

Αυτοί είναι:

- ✓ Έως 12 αθλητές, που έχουν το δικαίωμα να αγωνίζονται (αναγράφονται στο φύλλο αγώνα)
- ✓ Ο προπονητής και ο βοηθός προπονητή (αναγράφονται στο φύλλο αγώνα)
- ✓ Το πολύ 5 συνοδοί της ομάδας, οι οποίοι έχουν κάποιες από τις ειδικές αρμοδιότητες π.χ. έφορος, μάνατζερ, γιατρός, φυσιοθεραπευτής, στατιστικολόγος, διερμηνέας, γυμναστής κλπ.

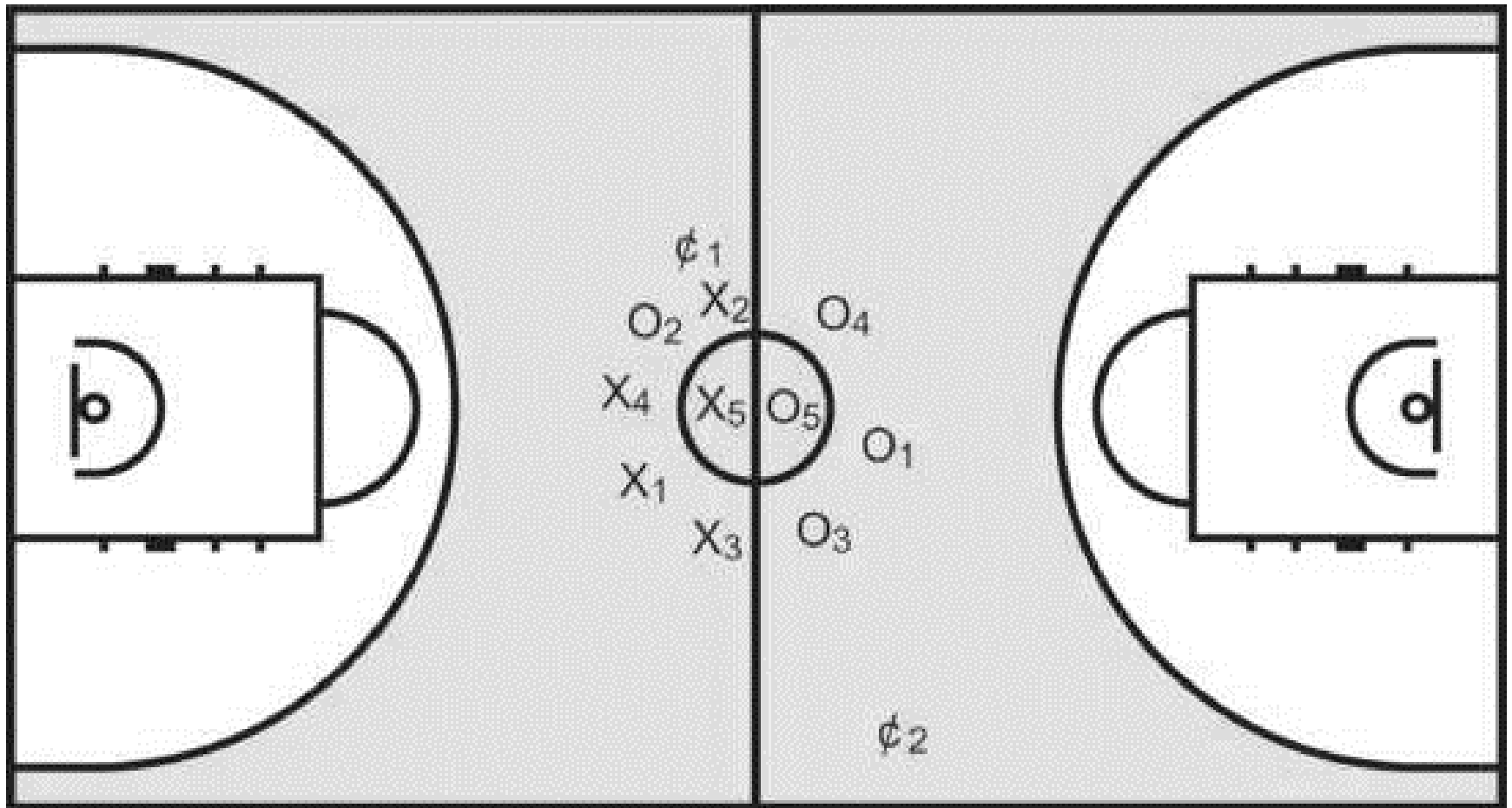

Οι στολές των αθλητών

- Φανέλες του ίδιου χρώματος (να έχουν το ίδιο βασικό μέρος μπροστά και πίσω). Οι αθλητές δεν επιτρέπεται να φορούν κάποιο μπλουζάκι κάτω από την εμφάνιση τους
- Παντελονάκια του ίδιου χρώματος (να έχουν το ίδιο βασικό μέρος μπροστά και πίσω) δεν είναι απαραίτητο να έχουν το ίδιο χρώμα με τις φανέλες
- Όλοι οι αθλητές πρέπει να έχουν τις φανέλες τους μέσα στα παντελονάκια
- Όλοι οι αθλητές θα πρέπει να έχουν κάλτσες ίδιου χρώματος
- Οι ομάδες πρέπει να χρησιμοποιούν αριθμούς από το 4 έως το 15. Οι εθνικές ομοσπονδίες μπορούν να εγκρίνουν και άλλους αριθμούς με την προϋπόθεση να είναι διψήφιοι (από 16 έως 99)

Παράταξη αθλητών κατά την έναρξη του αγώνα

Η διάρκεια του αγώνα

- Ένας αγώνας basketball διαρκεί 4 περιόδους των 10' η καθεμία
- Μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης περιόδους (1ο ημίχρονο), όπως και μεταξύ της τρίτης και της τέταρτης περιόδου (2ο ημίχρονο) και πριν από κάθε παράταση υπάρχουν διαλείμματα των 2'
- Μεταξύ της δεύτερης και της τρίτης περιόδου υπάρχει το μεγάλο διάλειμμα του παιχνιδιού διάρκειας 15'
- Αν ο κανονικός αγώνας λήξει ισόπαλος, τότε υποχρεωτικά δίνονται τόσες παρατάσεις διάρκειας 5' η καθεμία, όσες χρειάζονται για να υπάρξει νικητής με τη λήξη της παράτασης
- Στη μόνη περίπτωση που δεν δίδεται παράταση, αλλά μπορεί να λήξει ένας αγώνας ισόπαλος, είναι όταν οι ομάδες παίζουν δύο αγώνες για την πρόκριση και ο ένας από αυτούς λήξει ισόπαλος

Time out

- Σε έναν αγώνα basketball κάθε ομάδα δικαιούται 5 time out του 1' λεπτού, 2 στις δύο πρώτες περιόδους και 3 στις επόμενες δύο περιόδους. Επίσης 1 σε κάθε επιπλέον παράταση. Time out που δεν χρησιμοποιήθηκαν σε κάποια από τις δύο πρώτες περιόδους δεν μεταφέρονται στις επόμενες 2 περιόδους ή στην παράταση

Παραβάσεις

- Είναι η καταστρατήγηση των κανονισμών από κάποιον αθλητή ή ομάδα και αφορά στον κακό χειρισμό της μπάλας. Για την παράβαση σφυρίζει ο διαιτητής και συνεπάγεται την απώλεια της μπάλας, από την ομάδα που τη διέπραξε και την επαναφορά της από την αντίπαλη ομάδα από θέση εκτός ορίων, στο πλησιέστερο σημείο που έγινε η παράβαση.
- Οι παραβάσεις που σφυρίζουν οι διαιτητές είναι οι παρακάτω:
 - Out από τις περιμετρικές γραμμές του γηπέδου (μπάλας ή παίκτη)
 - Ντρίμπλα (διπλή)
 - Βήματα με τη μπάλα στα χέρια
 - Εμπρός-πίσω
 - Τρία δευτερόλεπτα
 - Πέντε δευτερόλεπτα
 - Οχτώ δευτερόλεπτα
 - Είκοσι τέσσερα δευτερόλεπτα

Παρεμβολή

- Συμβαίνει όταν ένας αμυνόμενος αθλητής, αγγίξει τη μπάλα ενώ αυτή βρίσκεται πάνω από το επίπεδο της στεφάνης, σε καθοδική πορεία προς το καλάθι ή αφού έχει χτυπήσει στο ταμπλό. Αν όμως μετά το σουτ, η μπάλα αγγίξει τη στεφάνη ή δεν υπάρχει πιθανότητα να μπει στο καλάθι, τότε ο αμυνόμενος μπορεί να τη χτυπήσει ή να την πιάσει

Παρέμβαση

- Συμβαίνει όταν στη διάρκεια του σουτ:
 - α) ένας αθλητής αγγίζει το καλάθι ή το ταμπλό, ενώ η μπάλα βρίσκεται σε επαφή με τη στεφάνη
 - β) ένας αθλητής βγάλει την μπάλα δια μέσου (χέρι στο δίχτυ) του καλάθιού και την εμποδίζει να περάσει μέσα σε αυτό
 - γ) ένας αμυνόμενος αγγίζει την μπάλα ή το καλάθι, ενώ είναι μέσα σ' αυτό
 - δ) ένας επιτιθέμενος προκαλεί κραδασμό του ταμπλό ή πιάνει το καλάθι με τέτοιο τρόπο, που κατά τη γνώμη των διαιτητών εμποδίζει την είσοδο της μπάλας σ' αυτό
 - ε) ένας αθλητής αρπάζει και κρεμιέται από το καλάθι για να παίξει την μπάλα

Εναλλασσόμενη κατοχή

- Μετά την αναπήδηση, στην αρχή της 1ης περιόδου
- Σε όλες τις περιπτώσεις αναπήδησης (jump ball), που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια ενός αγώνα, οι ομάδες θα εναλλάσσουν την κατοχή της μπάλας και θα την επαναφέρουν από θέση εκτός ορίων, από το πλησιέστερο σημείο, που έγινε η παράβαση
- Η ομάδα που δεν αποκτά τον έλεγχο της μπάλας, είναι αυτή που θα έχει το δικαίωμα της 1ης εναλλασσόμενης κατοχής της μπάλας
- Αν, κατά τη διάρκεια του αγώνα, δεν συμβεί καμιά περίπτωση εναλλασσόμενης κατοχής, τότε η επόμενη περίοδος, θα ξεκινάει με κατοχή της μπάλας από αυτή την ομάδα, για επαναφορά από την πλάγια γραμμή στο ύψος της κεντρικής γραμμής, απέναντι από το τραπέζι της γραμματείας

Εμπλοκή

- Εμπλοκή, είναι η σταθερή κατακράτηση της μπάλας, από έναν ή περισσότερους αθλητές από κάθε ομάδα, με το ένα ή τα δύο χέρια, ώστε κανένας να μη φαίνεται ότι μπορεί να την κερδίσει χωρίς σκληρότητα
- Αυτή η εμπλοκή, δεν πρέπει να δίδεται γρήγορα από τους διαιτητές, για να μην διακόπτεται η συνέχεια του αγώνα, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους αθλητές να διεκδικούν την μπάλα
- Δεν πρέπει να θεωρείται εμπλοκή η απλή επαφή της μπάλας από αντίπαλο αθλητή
- Επίσης εμπλοκή δίδεται, αν η μπάλα σφηνωθεί στα στηρίγματα του καλαθιού
- Αν οι διαιτητές σφυρίζουν εμπλοκή, τότε η συνέχεια του αγώνα θα γίνεται με τη διαδικασία της εναλλασσόμενης κατοχής

Σφάλματα I

- Σφάλμα είναι η καταστρατήγηση του κανονισμού, που περιλαμβάνει την προσωπική επαφή με έναν αντίπαλο και η αντιαθλητική συμπεριφορά
- Προσωπικό σφάλμα είναι ένα σφάλμα παίκτη, το οποίο περιλαμβάνει αντικανονική επαφή με ένα αντίπαλο, ανεξάρτητα αν η μπάλα είναι ζωντανή ή νεκρή. Ένας παίκτης δεν θα κρατά, εμποδίζει, σπρώχνει, πέφτει επάνω, βάζει τρικλοποδιές, παρεμποδίζει την κίνηση ενός αντιπάλου παίκτη, εκτείνοντας το χέρι, το βραχίονα, τον αγκώνα, τον ώμο, το γοφό, το πόδι, το γόνατο ή το πέλμα του, ούτε κάμπτοντας το σώμα του σε μία μη κανονική θέση (έξω από τον κύλινδρό του). Επίσης, ούτε να συμμετέχει σε οποιοδήποτε σκληρό ή βίαιο παιχνίδι

Σφάλματα II

- Εάν το σφάλμα έγινε σε παίκτη που δεν ήταν σε προσπάθεια για σουτ: Ο αγώνας θα συνεχιστεί με επαναφορά εκτός ορίων, από την ομάδα που δεν είναι υπαίτια, πλησιέστερα στο σημείο της καταστρατήγησης. Αν η υπαίτια ομάδα έχει συμπληρώσει τα ομαδικά σφάλματα, τότε εφαρμόζεται το άρθρο 55 (βλ. ποινή: ομαδικά σφάλματα)
- Εάν το σφάλμα έγινε σε παίκτη που ήταν σε προσπάθεια για σουτ: Αν το σουτ είναι επιτυχές, θα μετρήσει και θα χορηγηθεί μία ελεύθερη βολή. Αν από την περιοχή δύο πόντων είναι αποτυχημένο, θα χορηγηθούν δύο ελεύθερες βολές, αν από την περιοχή τριών πόντων είναι αποτυχημένο, θα χορηγηθούν τρεις ελεύθερες βολές

Σφάλματα III

- **Διπλό σφάλμα** είναι η περίπτωση στην οποία δύο αντίπαλοι παίκτες διέπραξαν σφάλμα επαφής, ο ένας εναντίον του άλλου, περίπου την ίδια στιγμή. Ένα προσωπικό σφάλμα θα καταλογισθεί εναντίον κάθε υπαίτιου παίκτη και ο αγώνας συνεχίζεται από την κατάσταση που σταμάτησε
- **Αντιαθλητικό σφάλμα** είναι ένα προσωπικό σφάλμα το οποίο διαπράττει ένας παίκτης, που κατά την κρίση του διαιτητή, δεν κάνει πραγματική προσπάθεια να παίξει τη μπάλα, σύμφωνα με το πνεύμα και το σκοπό των κανονισμών. Επιφέρει ποινή πλέον του καταλογισμού και δύο (2) βολές και κατοχή της μπάλας στην αντίπαλη ομάδα. Ένας παίκτης που διαπράττει δύο (2) αντιαθλητικά σφάλματα αποκλείεται από τη συνέχεια του παιχνιδιού

Σφάλματα IV

- Οποιαδήποτε κατάφωρη αντιαθλητική συμπεριφορά από παίκτη, αναπληρωματικό, προπονητή, βοηθό προπονητή ή συνοδό ομάδας, είναι σφάλμα αποκλεισμού. Επιφέρει ποινή πλέον του καταλογισμού και δύο (2) βολές και κατοχή της μπάλας στην αντίπαλη ομάδα
- Ένας παίκτης που έχει διαπράξει πέντε (5) σφάλματα, προσωπικά ή τεχνικά, θα ειδοποιείται για αυτό και πρέπει να εγκαταλείψει τον αγώνα αμέσως. Η αντικατάσταση πρέπει να γίνει μέσα σε τριάντα (30) δευτερόλεπτα

Σφάλματα V

- Τεχνικό σφάλμα είναι αυτό στο οποίο δεν εμπεριέχεται επαφή με αντίπαλο παίκτη. Συμβαίνει όταν ένας παίκτης αγνοεί τις προειδοποιήσεις των διαιτητών ή χρησιμοποιεί τακτικές, όπως:
 - Επικοινωνεί χωρίς σεβασμό ή αγγίζει τους διαιτητές ή τον κομισάριο, τους κριτές της γραμματείας ή τους αντιπάλους
 - Χρησιμοποιεί γλώσσα ή χειρονομίες που ενδεχομένως προσβάλλουν ή προκαλούν τους θεατές
 - Παρενοχλεί έναν αντίπαλο ή παρεμποδίζει το οπτικό του πεδίο, κουνώντας τα χέρια κοντά στα μάτια του
 - Καθυστερεί τον αγώνα, εμποδίζοντας την κανονική εκτέλεση της επαναφοράς

Σφάλματα VI

- Δεν σηκώνει το χέρι του όπως πρέπει, αφού του έχει ζητηθεί από έναν διαιτητή να το κάνει, ύστερα από σφάλμα που του έχει καταλογιστεί
- Εγκαταλείπει το γήπεδο χωρίς αιτία και χωρίς άδεια
- Κρέμεται από το στεφάνι, κατά τέτοιο τρόπο, που το βάρος του στηρίζεται από αυτό
- Ένα τεχνικό σφάλμα καταλογίζεται τότε σε βάρος του παίκτη και δύο (2) ελεύθερες βολές χορηγούνται στους αντιπάλους, ακολουθούμενες από κατοχή της μπάλας στο μέσον του γηπέδου

Σφάλματα VII

- Τεχνικό σφάλμα προπονητή, βοηθού προπονητή, αναπληρωματικών ή συνοδών ομάδας συμβαίνει όταν αυτοί απευθύνονται με ασέβεια ή αγγίζουν τους διαιτητές, τον κομισάριο, τους κριτές της γραμματείας ή τους αντιπάλους
- Ένα τεχνικό σφάλμα καταλογίζεται τότε σε βάρος τους
- Δύο (2) ελεύθερες βολές θα χορηγούνται στους αντιπάλους, ακολουθούμενες από κατοχή της μπάλας στο μέσον του γηπέδου
- Σε περίπτωση που προπονητής δεχθεί δύο (2) τεχνικές ποινές αποβάλλεται από τον αγωνιστικό χώρο, σε περίπτωση που μια από τις δύο είναι στον πάγκο της ομάδας αποβάλλεται στην τρίτη (3)

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γαλαζούλας Χρήστος.
«Διδακτική της καλαθοσφαίρισης Ι. Κανόνες διαίτησias». Έκδοση: 1.0.
Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Κούρτης – Δουλκερίδης
Αθανάσιος
Θεσσαλονίκη, 10/01/2014

